

Homenatge Pòstum

a

AURORA BERTRANA i SALAZAR

Berga custodia les despulles de la nostra Aurora. Els berguedans n'estem orgullosos.

Fou una gran escriptora i una gran catalana.

Per aqueixos motius decidim el present homenatge. Tanmateix, però, no volem restar sols ni prescindir de la vostra companyia. Tothom, a la seva mesura, formà part en la vida d'Aurora.

Així, doncs, preguem la vostra assistència a l'acte d'homenatge pòstum que tindrà lloc al Cementiri de Berga el vinent dia de Tots Sants a un quart de cinc de la tarda.

ELS AMICS D'AURORA
BERTRANA i SALAZAR

Berga, diada de Tots Sants del 1974

En aquests moments, que portem a enterrar la nostra germana Aurora, em ve a la memòria el record del seu pare, el prosista Prudenci Bertrana que, abans de la guerra solia passar els estius a Berga. Jo era aleshores un jovenet, i encara recordo la seva figura plena de bonhomia, carregada amb la capsa de les pintures i el seu cavallet, cercant els racons més adients dels nostres encontorns per traslladar-los a la tela. Com a escriptor que era, solia enviar a un diari de Barcelona, «La Veu de Catalunya», unes notes delicioses en les que, amb una ironia amable, cantava les petites facècies del nostre viure berguedà.

La seva filla Aurora, que ha volgut morir entre nosaltres i que ens fa l'honor de barrejar les seves cendres amb les nostres, va seguir l'afició literària del seu pare. Una de les novel·les que va escriure es titula «Entre dos silencis». Deixant de banda el tema d'aquesta novel·la, no podem negar que el títol es suggeridor, i em fa pensar que tota la nostra vida és només una paraula, una riella, una cançó, un plant entre dos silencis: el silenci d'abans de néixer i el silenci que segueix la nostra mort.

Aquests dos silencis, però, són diferents. El nostre silenci d'abans de néixer és absolut. En canvi el silenci després de la mort no és pas total. Perquè durant la vida hem actuat, hem parlat; i les nostres obres han deixat un solc, i les nostres paraules tenen un ressò que es prolonga més enllà de la mort.

De vegades les nostres accions i les nostres paraules han fet mal. Aleshores ens podríem aplicar aquell aforisme dels grecs antics que deia: «Si allò que vols dir no és millor que el silenci, guarda silenci».

No és aquest el cas de la nostra germana Aurora. Ella va parlar *quan* havia de parlar i *com* havia de parlar.

Perquè el nostre poble també ha conegut el silenci, un silenci que molts ja creien definitiu. I hem d'agrair als qui, nadant contra corrent, amb els seus llibres, amb els seus versos, amb les seves cançons i amb el seu sacrifici, han fet que aquest poble encara tingués veu, que no perdés la paraula.

Els no han cedit a la popularitat falsa, que és vulgaritat. No han cedit a l'èxit fàcil, a les pessetes fàcils. Ells han estat fidels a aquest poble nostre, justament a l'hora de la dissort.

Perquè escriure en català avui, cantar en català i àdhuc parlar en català, en aquest idioma marginat, que no és oficial, ni té escola, ni premsa, ni televisió, però que *és el nostre*, l'únic nostre, això sols ja és signe de distinció espiritual.

D'altres voldrien exhibir un gran fullam, un gran brancatge i ens promet de produir molts fruits. Però es neguen a tenir arrels. Aquests valdria més que no parlessin. No ens diran pas res més bo que el silenci.

L'Aurora va dir coses millors que el silenci. Ella, juntament amb un esplet d'escriptors, poetes i cantaires d'una gran categoria humana, han ajudat a salvar la nostra paraula, el nostre poble. Aquest poble que, entre tants defectes, sembla que només tingui una sola virtut: la supervivència.

Tota vida té una exemplaritat. L'Aurora ens dóna un exemple de fidelitat a les arrels. Aprenem-lo.

Els qui tenim fe cristiana hem d'ésser fidels a la nostra fe. També van mal dades per a l'Església. I no és elegant de desertar, justament ara.

I tots plegats, com a homes simplement, aprenuem d'ésser fidels. Fidels als nostres, als de casa, als amics, al País. Fidels als passats i als qui vindran. Aquests darrers seran els nostres jutges, que un dia ens podran dir: Què n'heu fet del tresor heretat dels vostres pares?

Aquests moments, germans, són de reflexió i de pregària. Reflexionem sobre nosaltres mateixos, sobre les nostres fidelitats.

I preguem. Els qui tenim fe no creiem en la mort. Creiem en la vida. La vida total, La vida veritable, La vida per sempre, més enllà de la mort.

«Jo sóc la resurrecció i la vida», diu Jesús. «Ho creus això? Sí, Senyor, jo crec» I afegim-hi: crec i espero, i per això us demano que vulgueu acollir la nostra germana Aurora en la cançó eterna del vostre amor. Amén.

Homilia de l'enterrament de l'Aurora Bertrana, a Berga, el dia 3-9-74 pronunciada per Mn. J. A. i F.